

UNCRPD-verslag 2-3: lijst van kwesties toezichtcomité 20/11/2018: verslag

Algemene beschouwingen over alle artikelen:

- GM vraagt om "Welke concrete maatregelen zijn gepland door België....." te vervangen door "Welke concrete maatregelen zijn gepland door de verschillende niveaus van regionale en gemeenschapsmacht...." om te voorkomen dat een reactie van Vlaanderen als geldig wordt beschouwd voor heel België. Dit kan niet worden opgenomen in een "hoed" omdat deskundigen de artikelen afzonderlijk kunnen lezen, zonder de hoed te lezen.
- OME is het in deze zin eens, maar zal streven naar een formulering die de federale overheid en de regionale en gemeenschapsentiteiten duidelijk identificeert.....
- GM: is van mening dat het voorstellen van een dergelijk groot aantal vragen ertoe kan leiden dat de deskundigen een aantal van deze vragen kiezen. Hij vond het nodig om de lijst te vernauwen of te prioriteren.
- OME antwoordde dat we, om dit risico te verminderen, voor elk item de vragen konden bestellen: te beginnen met de vragen die het belangrijkste zijn voor het BDF

Artikel 1 tot en met 4 Algemene verplichtingen en beginselen (aanbeveling van het comité 6 2014)

Algemene beschouwingen over de artikelen 1 tot en met 4

- GM vroeg of het zinvol is om de artikelen 1 tot en met 4 als geheel te benaderen
- OME legt uit dat dit in de overeenkomst is vastgelegd. Daarom moet de globale aanpak voor deze vier artikelen worden gehandhaafd
- EdS is van mening dat de voorstellen 2 en 5 moeten worden gehandhaafd.
- GM: herinnerde eraan dat het comité een algemene opmerking heeft gemaakt waarin het verwijst naar verenigingen van personen met een handicap en verenigingen van personen met een handicap.

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om de transversaliteit en coördinatie tussen de verschillende samenstellende niveaus van het federale België te verzekeren, zodat de rechten van personen met een handicap in alle samenstellende delen van het federale België op gelijkwaardige wijze worden gerespecteerd? »

2. "Welke concrete maatregelen plant België in de komende 2 jaar om de naleving van alle bestaande regelgeving van de UNCRPD volledig te controleren, in het bijzonder met betrekking tot de belangrijkste aspecten van de definitie van handicap en de participatie van personen met een handicap in alle aspecten van het leven in de samenleving? Hoe zorgen de regeringen van federaal België ervoor dat eventuele nieuwe regelgeving voldoet aan de eisen van de UNCRPD? In welke mate worden de nodige budgetten aan deze doelstellingen toegewezen? »
  - EdS beveelt aan om voorstel 2 te handhaven
3. "Welke concrete maatregelen heeft België voor de komende twee jaar gepland om te zorgen voor een onafhankelijk toezicht op de uitvoering van de verschillende verordeningen en, indien nodig, welke doeltreffende sancties zijn er voorzien in geval van niet-naleving ervan? »
4. "Welke concrete maatregelen plant België in de komende 8 jaar om een systeem van uitkeringen voor mensen met een handicap op te zetten op basis van criteria voor deelname aan de samenleving en niet op basis van medische criteria?
  - EDS beschouwt voorstel 4 als problematisch, aangezien medische criteria noodzakelijk blijven.
  - AK legde uit dat tijdens het ERA-seminar de kwestie van de criteria werd besproken. Het lijkt erop dat er een tendens bestaat om een mix van sociale en medische criteria te hanteren. Dit is met name het geval in de lidstaten van de Europese Unie. De gedeeltelijke handhaving van medische criteria is noodzakelijk om redenen van objectivering van beslissingen. Daarnaast moet het aspect van de behoeften en het inkomen worden toegevoegd, dat varieert naar gelang van de situatie van de persoon.
  - Doof Vlaanderen vestigt de aandacht op het feit dat medische criteria problematisch blijven. Er zijn mensen die enigszins doof zijn, maar dit betekent dat er grote behoeften voor hen zijn vanwege de sociale gevolgen van hun situatie. Doof Vlaanderen is daarom voorstander van het schrappen van de medische criteria
  - GM begrijpt de behoeften van mensen met gehoorverlies, maar benadrukt dat medische criteria niet volledig kunnen worden losgelaten
  - AK vestigt de aandacht op de situatie in Nederland en Engeland waar de medische criteria zijn afgeschaft. Dit is voornamelijk gebruikt om de uitkeringen voor mensen met een handicap te verminderen.....
5. "Welke concrete maatregelen plant België in de komende twee jaar om in elk van de samenstellende delen van het federale België adviesraden voor mensen met een handicap op te richten? Welke autonomie bij het stellen van vragen en welke middelen zullen aan elk van deze adviesraden worden toegekend om de daadwerkelijke deelname van personen met een handicap aan de hen betreffende besluitvormingsprocessen te waarborgen? »

- GM beveelt aan vraag 5 in de eerste plaats te plaatsen
  - GM zou de term "adviesfunctie" gebruiken in plaats van "adviesraad" omdat er verschillende namen kunnen zijn voor verschillende entiteiten.
  - EdS is van mening dat deze vraag in gedachten moet worden gehouden
  - GM vraagt om toevoeging van een secretariaat en middelen, omdat de autoriteiten op deze manier de volledige vrijheid krijgen om te doen wat ze willen.
  - Zij vroeg of de kwestie van de representativiteit van PH's in adviesfuncties niet aan de orde moet worden gesteld.
  - Als de adviesfunctie verdwijnt, verliezen de PH's hun uitdrukkingsvermogen: alleen de sterksten worden gehoord.
  - TR: probleem van de mobiliteit van personen en de diensten die zij nodig hebben tussen de verschillende regio's
6. "Welke concrete maatregelen heeft België in de komende 4 jaar gepland om "Handistreaming" verplicht en effectief te systematiseren en te maken in het optreden van elke federale minister? Welke concrete maatregelen plant België in de komende twee jaar om de uitbreiding van de door de Belgische federale regering ontwikkelde "Handistreaming" naar alle samenstellende delen van het federale België te bevorderen? »
- AB vraagt om in voorstel 6 een woordje toe te voegen over de concrete maatregelen om handistreaming in te voeren?
  - GM: als adviesfunctie in het gedrang komt = geen stem in PH
  - EdS vindt voorstel 6 te breed, vooral omdat we er te weinig controle over hebben. Tot nu toe heeft het begrip handistreaming nog geen concrete dimensie gekregen. Het is in de praktijk nog niet voldoende aanwezig
  - GM herinnert aan het bestaan van referenties in federale administraties, maar niet in alle entiteiten. De uitvoering is tot nu toe niet bevredigend geweest. Over praten?
7. "Welke concrete maatregelen heeft België gepland voor de komende 4 jaar om de algemene diensten aan te passen aan de behoeften van mensen met een handicap? Volgens welke procedure, op basis van welke indicatoren en met welke financiering zal België beslissen om specifieke diensten te ontwikkelen of in stand te houden die aangepast zijn aan de reële behoeften van personen met een handicap, in aanvulling op de algemene diensten, wanneer deze door hun specialisatie niet in de behoeften kunnen voorzien?
- TR meldde dat als een dove naar een andere regio verhuist, hij op regionaal niveau geen recht meer heeft op gebarentolken.

- i. De OME wijst erop dat dit probleem veeleer verband houdt met de institutionele realiteit en in de context van de artikelen 1 tot en met 4 moet worden aangepakt.

Artikel 5: Gelijkheid en non-discriminatie (Aanbeveling 12 van het Comité 2014)

Algemene opmerkingen over de voorstellen met betrekking tot artikel 5

- GM vraagt om preciezer te zijn in de formuleringen om te vermijden dat België zegt "we hebben gedaan" terwijl het in feite niet genoeg is.

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke maatregelen is België van plan te nemen om ervoor te zorgen dat de beroepsstructuur van de wet xx/xx/xx/xx/xxxx/xxxx wordt onderzocht om ervoor te zorgen dat klagers gebruik kunnen maken van dwangbevelen en schadevergoeding kunnen krijgen wanneer hun klachten over discriminatie in gerechtelijke procedures zijn bewezen? Welke maatregelen is België van plan te nemen om de bescherming tegen discriminatie te versterken, met inbegrip van discriminatie door associatie (bijvoorbeeld: positieve discriminatiemaatregelen, bewustmaking en opleiding van ambtenaren op alle niveaus.....)".
2. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om redelijke aanpassingen als afdwingbare rechten voor mensen met een handicap op alle gebieden van de regelgeving wettelijk te verankeren? In welke specifieke wettelijke maatregelen is voorzien om de last van redelijke aanpassingen in het kader van het privaatrecht te verzekeren?"
3. "Welke systematische opleidingsinitiatieven voor redelijke aanpassingen werden ontwikkeld op alle niveaus van de Belgische staat, met inbegrip van de gemeente? Wat zijn de resultaten van deze trainingen? Hoe werden ze geëvalueerd? »
4. "Welke concrete maatregelen plant België om ervoor te zorgen dat elke persoon met een handicap toegang heeft tot hetzelfde niveau van dienstverlening en minimuminkomen als elke andere persoon in vergelijkbare levensomstandigheden in de samenleving".
5. "Welke redelijke aanpassingsmaatregelen zal België nemen om te zorgen voor de oprichting en de regelmatige werking van de diensten die nodig zijn voor een billijke en niet-discriminerende deelname op zijn hele grondgebied (bv. gebarentaaltolken, persoonlijke assistenten, toespraak tot tekstschrijvers, enz.
  - AK legt uit dat er in termen van redelijke aanpassingen verschillende definities bestaan, afhankelijk van de entiteiten en de wetgeving. Maar in de praktijk is er een groot gebrek aan redelijke aanpassingen. Het is noodzakelijk om aan te dringen op de noodzaak van implementatie in de praktijk.

- DHS: de nadruk moet worden gelegd op de effectieve implementatie ervan en op het opleiden van professionals in redelijke aanpassingen
- TM vraagt om aan te dringen op het aspect van "redelijke aanpassingen in het onderwijs": de huidige gebeurtenissen hebben een oordeel in deze kwestie gebracht. Aan de andere kant moet redelijke accommodatie voor alle personen gelden, omdat dit soms niet het geval is.
- TR vindt dat er iets ontbreekt in de redelijke accommodatie. Er zijn mensen met verschillende handicaps. Moet de persoon kiezen op welke handicap hij/zij zich moet richten om de hulp te krijgen die hij/zij nodig heeft? Dit zou meer automatisch moeten gebeuren.
- GM vraagt om deze aspecten te integreren en het begrip 'handicap door associatie' toe te voegen
- TR: redelijke accommodatie is over het algemeen gericht op "rolstoelen", hoe zit het met andere handicaps?

Artikel 6 - Vrouwen met een handicap (aanbeveling van de Commissie 12 2014)

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om rekening te houden met gender en handicap in zijn wetgeving en beleid, studies, plannen, evaluatie- en monitoringactiviteiten of -diensten? Welke concrete maatregelen is België van plan te nemen om doeltreffende en specifieke maatregelen te nemen om vormen van discriminatie van vrouwen en meisjes met een handicap te voorkomen?
  - GM vestigt de aandacht op het risico dat Q1 zeer algemeen is. De BE zal antwoorden "wij doen dit.....". Maar we weten dat het in het veld erg weinig is.
  - OME: relativeert het.....
  - TM: V1, preventie, moeten we het niet hebben over "sensibiliseren" en "sensibiliseren" toevoegen?→
  - AB: V1, deel 1, schrappen deel 1, uit deel 2 "welke concrete maatregelen....."
  - GM stelt zich voor om de twee aspecten te splitsen: vrouwen met een handicap zijn ondervertegenwoordigd in werkgelegenheid, opleiding.....
  - VDE wijst erop dat dubbele discriminatie niet wettelijk is geregeld. Vraag ernaar
2. "Wanneer en hoe zal België ervoor zorgen dat er statistische gegevens worden verzameld en gepubliceerd, rekening houdend met de realiteit van het geslacht en de handicap van de respondenten? »
  - a. GM zeggen "welke maatregelen? "» =

- b. EDS benadrukt dat vrouwen en handicaps een dubbele handicap vormen
- c. AK wijst erop dat de mentale H het meest slachtoffer is
- d. ThD stelde voor om het begrip "geweld tegen vrouwen" toe te voegen en te vragen wat er wordt gedaan om "de stemmen van vrouwen te verzamelen".
- e. TR vestigt de aandacht op het feit dat geweld niet beperkt is tot vrouwen, maar tot LGBT PH
- f. GM wijst erop dat artikel 6 specifiek verwijst naar "vrouwen en meisjes met een handicap".....
- g. AB is van mening dat LGBT onder artikel 6 moet worden geplaatst.
- h. OME stelt voor om dit aspect op te nemen in art.5 en wijst er in art.6 ook op door de vraag te stellen aan EDF, waar het te plaatsen.
- i. MM verklaarde dat hij Mej. Maugain bij de Universiteit van Nanterre had gehoord zeggen dat er hypocrisie in UNCRPD was die niet over seksualiteit sprak.
- j. AB is het hiermee eens en stelt voor om seksualiteit onder de kunst te plaatsen. "familie".
- k. AK legt uit dat experts seksualiteit in gezinskunst plaatsen.
- l. MM legt uit dat UNCRPD (zacht) het recht op ouderschap bevestigt, niet het recht op seksualiteit.
- m. ThD wijst erop dat het recht op seksualiteit als zodanig in geen enkele internationale tekst voorkomt
- n. AK wijst erop dat zij aanwezig is in het discriminatieverbod
- o. ThD vraagt of we willen praten over toegang tot seksualiteit of seksuele geaardheid?
- p. OME stelt voor om te praten over seksualiteit in gezinskunst en seksuele geaardheid in kunst.5
- q. MM dringt erop aan dat PH's worden gediscrimineerd en in de PH-groep zijn vrouwen dat nog meer.
- r. AK legde uit dat tijdens het ERA-seminar ook werd verduidelijkt dat de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens stelt dat de bepalingen van de UNCRPD moeten overeenstemmen met de EU-bepalingen: de CRPD wordt een instrument voor de interpretatie van Europees recht.

Artikel 7 - Kinderen met een handicap (aanbeveling van het Comité 16 2014)

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om de nodige middelen toe te wijzen om de gezinnen van kinderen met een handicap te ondersteunen, hun achterlating en institutionalisering te voorkomen

en hun integratie en participatie in de gemeenschap op voet van gelijkheid met andere kinderen te verzekeren".

2. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om ervoor te zorgen dat het begrip integratie volledig en ondubbelzinnig wordt opgenomen (in relatie tot het begrip integratie) in zijn regelgeving en in de uitvoering ervan? Dit geldt met name voor kinderen die de volwassenen van morgen zijn. (Te plaatsen onder artikel 1-4 of 24)?"
3. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om een beleid te voeren dat het keuzeleren van kinderen bevordert en zo het determinisme dat daaruit voortvloeit gedurende het hele leven te verminderen. »
  - EdS is van mening dat dit interessante vragen zijn, maar dat het risico bestaat dat we geen concreet antwoord hebben.
  - GM dringt erop aan dat er levenskeuzes moeten worden gemaakt. Dat is de hele kwestie van leren. Wat doet de BE om levensvaardigheden of keuzelessen voor kinderen te bevorderen?
  - EdS stelt voor om Q2 onder art. 24 - Onderwijs te plaatsen
  - ThD stelt voor om een vraag toe te voegen met betrekking tot alle situaties waarin een gehandicapt kind zich tussen jeugdbescherming en handicap bevindt, alsook specifieke maatregelen op het gebied van de geestelijke gezondheid.
  - GM is van mening dat Q3 niet duidelijk genoeg is
  -
  - MM benadrukt dat het recht van keuze alleen kan worden uitgeoefend als het mogelijk is om het uit te oefenen. We hebben een stimulerende omgeving nodig. Deze moet worden uitgevoerd
  - TM, Q1, vraagt om aan te geven dat hulp nodig is, maar dat het niet de verantwoordelijkheid is van de familie, maar van de staat.
  - TR dringt erop aan dat kinderen met een handicap rechtstreeks worden doorverwezen naar "medische" zorg, waardoor de mogelijkheid van maatschappelijke zorg voor hun situatie wordt afgesloten, bijvoorbeeld op het niveau van de dove gemeenschap..... Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de zorg vanaf het begin "neutraal" is?
    - GM reageert door erop te wijzen dat de Belgische staat geen enkel probleem zal hebben met de inhoud van de verhoogde rechten.....
    - OME wijst erop dat deze stap erin bestaat de deskundigen vragen te laten stellen aan de Belgische staat. Deze laatste zal reageren in zijn verslag "2-3". Het BDF krijgt dan de gelegenheid om in zijn alternatieve rapport uit te leggen hoe het gegeven antwoord niet beantwoordt aan de realiteit op het terrein.
  - X ? te plaatsen in Art. 8, niet in Art. 7
  - TR is van mening dat dit onder de artikelen 7 en 8 kan worden geplaatst
  - GM stelt voor de vraag aan EDF te stellen
  - VDE stelt voor om terug te komen op 7/12

Artikel 8 - Bewustmaking (Comité-aanbevelingen 18 en 20 2014)

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen heeft België gepland om actieplannen op te zetten om de bewustwording van de problemen van de verschillende handicaps te vergroten en de daarmee samenhangende vooroordelen op alle gebieden van het leven te bestrijden. »
2. "Welke concrete maatregelen plant België om actieplannen op te stellen om een werkelijk inclusieve samenleving te ontwikkelen".
  - AB is van mening dat Q2 erg vaag is
3. "Welke concrete maatregelen plant België om opleidings- en sensibiliseringsplannen op te zetten voor iedereen, te beginnen met professionals (medisch en paramedisch personeel, maatschappelijk werkers, leerkrachten, journalisten, politieke besluitvormers, enz. »
4. "Welke concrete maatregelen is België van plan te nemen om plannen te maken om gebruik te maken van een breed scala aan informatiekkanalen en niet alleen van het internet en de sociale media"?
5. "Welke concrete maatregelen denkt België te nemen om de vakmensen uit de geschreven en audiovisuele media aan te moedigen om in hun ethische gedragscode rekening te houden met diversiteit? Hoe denkt België te zorgen voor een adequate opleiding en bewustmaking van mediaprofessionals met het oog op een betere integratie van mensen met een handicap in het medialandschap? Hoe wil België de verantwoordelijkheid van de media vergroten? »
  - EdS is van mening dat als het nodig is om uit de 5 vragen te kiezen, het noodzakelijk is om zich te concentreren op 2 onderwerpen: de opleiding van elke persoon die in contact komt met PH en de media met aandacht voor de aanwezigheid van PH als actoren van de media en niet alleen als getuige of illustratie, of zelfs in een positie van slachtoffer van discriminatie.
  - OME legt uit dat de CSA om de 4-5 jaar een barometer publiceert van de aanwezigheid van PH in de Franstalige media. Het bewijs is dat PH weinig en altijd als illustratie of zelfs als object verschijnt.
  - GM dringt erop aan dat ook aandacht moet worden besteed aan het concrete. Regeringen moeten worden aangemoedigd om aan te geven wat zij zullen doen.
  - AB vroeg of het mogelijk zou zijn om een aanwezigheidsquotum op te leggen in de Belgische media, zoals in Engeland

- MM legde uit dat PH's over het algemeen als "cookies" in de media verschijnen. Bovendien zijn ze vaak "gekleineerd": ze worden bij hun voornaam genoemd en kennen elkaar.....

Artikel 9 - Toegankelijkheid (aanbeveling van het Comité 22 2014)

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen is België van plan om een wettelijk kader vast te stellen met precieze en verplichte doelstellingen inzake toegankelijkheid, zoals gebouwen, wegen en vervoer, diensten en digitale toegankelijkheid? Hoe wil België de principes van "Design for All" in deze wetgeving integreren? Welke planning voor de korte, middellange en lange termijn en welke controlemaatregelen plant de Belgische staat om de geleidelijke tenuitvoerlegging en regelmatige evaluatie van deze wetgeving inzake toegankelijkheid te formaliseren? Wat zijn de gerichte en afschrikkende sancties die de Belgische staat in dit rechtskader wil opnemen om gevallen van niet-naleving van deze bepalingen aan te pakken? »
  - GM merkt op dat er veel subvragen zijn in Q1. Misschien moeten we het opsplitsen.
  - EDS, in het eerste kwartaal, wanneer de BE een nationaal plan zal aannemen betreffende de toegankelijkheid van gebouwen en..... Dit plan moet ook betrekking hebben op wegen enz..... Dan welke sancties in geval van niet-naleving..... Als de BE over een periode van vijf jaar een plan maakt, zou dat al vrij goed zijn. Toe te voegen
2. "Welke concrete maatregelen is België van plan te nemen om ervoor te zorgen dat de overheden die bouwcertificaten afgeven een certificeringstraining krijgen over toegankelijkheid en universeel ontwerp?
3. "Welke concrete maatregelen plant België om alle aspecten van de toegankelijkheid te bevorderen, in overeenstemming met het verdrag en in het licht van algemeen commentaar nr. 2? Welke concrete maatregelen plant België om de toegankelijkheid in het hele land te waarborgen, op voet van gelijkheid met andere burgers in de verschillende officiële talen, met inbegrip van de gebarentalen, en in de verschillende vormen van communicatie en waar de betrokkene ook woont, op het vlak van de toegang tot openbare diensten, met bijzondere aandacht voor de procedures met betrekking tot de toepassing van de wet en de rechtspraak?
4. "Welke concrete maatregelen plant België om ervoor te zorgen dat er voldoende toegankelijke en rechtvaardig verdeelde sociale woningen

zijn in het hele land? Welke plannings-, uitvoerings-, controle- en evaluatiemethoden denkt België in te voeren om dit te bereiken? »

- TM: voeg in Q4 het begrip "aanpasbaar" toe na "toegankelijk". Voeg ook toe "hoe zal België ervoor zorgen dat toegankelijke woningen worden gereserveerd voor een PH? »

5. "Welke concrete maatregelen heeft België gepland om de problemen aan te pakken die verband houden met het tekort aan gebarentaaltolken en mensen die zijn opgeleid in communicatie met doofblinde mensen? »

- GM wijst erop dat de BE wordt verzocht om daarin een uitputtende opsomming te geven van dat, dat, dat, dat, dat. Dezelfde onderwerpen komen in elk van deze documenten aan de orde. Misschien kunnen we er een globale vraag van maken met een lijst van gebieden
- VDE wijst erop dat het probleem blijft dat er geen sancties zijn voorzien. De regelgeving wordt dus niet echt toegepast.
- VDE herinnert ons eraan dat we altijd denken aan fysieke toegankelijkheid. Andere noodzakelijke vormen van toegankelijkheid worden niet geïdentificeerd
- AK wijst erop dat de BE zal spelen op "progressiviteit". Het is essentieel om hen te dwingen een plan te maken
- De OME meldt dat EDF heeft bevestigd dat de deskundigen ten volle hebben begrepen dat het begrip progressiviteit van essentieel belang is. Daarom worden vaak vragen over het concept van planning gebruikt.
- VDE vraagt zich af of het begrip etikettering niet moet worden opgenomen.
  - i. GM antwoordde dat dit in het nationale plan kan worden voorzien

---

Artikel 11 - Risicosituatie en humanitaire noodsituaties (geen aanbeveling van het Comité 2014)

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om vluchtelingen en andere asielzoekers met een handicap een goede opvang te garanderen? »
2. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland voor een doeltreffende en inclusieve opvang van vluchtelingen met een handicap in geval van nationale en internationale rampen? Wat zijn de

begeleidende en evaluatiemaatregelen die voor de bestaande procedures zijn gepland? »

3. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om ervoor te zorgen dat elke gehandicapte persoon overal en 24 uur per dag gebruik kan maken van noodoproepdiensten met volledige dekking van het Belgische grondgebied? Wanneer wordt de ontwikkeling van een noodapp geïmplementeerd? "(aanbeveling van Duitsland)
  - AB benadrukt dat de grootste uitdaging erin bestaat om toepassing 112 voor iedereen toegankelijk te maken, met bijzondere aandacht voor doven en vluchtelingen.
  - TR legt uit dat het niet altijd gemakkelijk is om met een tolk te communiceren: er zijn veel verschillen tussen de tolken onderling. Anderzijds is er geen echte status voor tolken.

Artikel 12 - Gelijke erkenning van rechtspersoonlijkheid - (Aanbeveling 24 van het Comité 2014)

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen is België van plan om de wet van 2013 inzake rechtsbevoegdheid te herzien in het licht van algemeen commentaar nr. 1? »
2. "Welke concrete en doeltreffende maatregelen zal België nemen om voldoende financiële en personele middelen toe te wijzen om de uitvoering van de bijstand bij de besluitvorming mogelijk te maken en om de vredesadvocaten in staat te stellen een beslissing te nemen die is aangepast aan de persoon, zoals voorgeschreven door de wet van 2013? »
3. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om ervoor te zorgen dat alle gerechtelijke actoren een adequate opleiding krijgen over de inhoud van de wet zelf en over de realiteit van de handicap (te herhalen in artikel 8)?
  - GM legde uit dat het noodzakelijk is om te kunnen anticiperen omdat minister Geens op dit moment voorstellen doet. Ze zitten in de slaapkamer. Het is waarschijnlijk dat de tekst zal worden aangenomen tegen de tijd dat we onze voorstellen naar de commissie sturen. Het zal de lijst van handelingen die de persoon niet kan verrichten uitbreiden, met het risico dat rechters alle handelingen ter bescherming en niet met het oog op het recht van vergadering aanvinken. Natuurlijk, het bedrijf zegt "in de lijst, niet alles moet worden gecontroleerd. Het is verhelderend voor het vredesoordeel", maar gezien het grote aantal te behandelen zaken en het gebrek aan opleiding van rechters, zullen velen waarschijnlijk alles als

"voorzorgsmaatregel" aanvinken, ten koste van de rechten van de PH

- ThD vraagt zich af hoe bepaalde rechten die geen invloed hebben in termen van risico voor de persoon, zoals het stemrecht, de persoon zullen beschermen?
- EdS herinnert eraan dat Algemene Commentaar nr. 1 aanbeveelt: "het verwijderen van voogdij, respect voor de voorkeuren van mensen.....". Zij had geen tijd om haar collega's over deze kwestie te raadplegen.
- GM wijst erop dat wij de opmerkingen van de deskundigen niet volledig deelden. De algemene doelstelling is dat, maar de wet op de rechtspersoonlijkheid was een eerste stap in de goede richting.
- ThD vindt de voorgestelde vragen zeer algemeen. Sommige aspecten moeten doelgericht worden aangepakt. Hij stelt voor om te vragen om concrete elementen die de verschuiving van vervanging naar bijstand benadrukken. Wat gaat u doen om de besluitvorming en de opleiding van Rechtvaardigen van de Vrede te verbeteren?
- AK benadrukt dat de rechtsbevoegdheid een centraal thema is in het VNCRPD. De BE wordt uitgekozen omdat de nieuwe wet te veel situaties van "vervangende beslissing" in stand houdt. In de praktijk is er te weinig capaciteit om mensen te ondersteunen en zijn rechters te weinig opgeleid. Het is belangrijk om "juridische capaciteit" en "mentale capaciteit" niet te verwarren. Het Comité moet de BE vragen: "Wat ga je doen om de zorg te verbeteren..... hulp bij de besluitvorming....".
- AK concludeert dat het centrale element de opleiding van de vredesrechter en alle justitieel personeel is.
- TR wil hier graag praten over de gevangenis en het isolement dat daaruit voortvloeit
  - i. GM en AK zeggen dat dit in artikel 14 moet staan

Artikel 13 - Toegang tot de rechter (geen aanbeveling van het Comité 2014)

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om de toegang tot de rechter voor personen met een handicap op voet van gelijkheid met alle andere justitiabelen te waarborgen? "Welke maatregelen zal de Commissie nemen om ervoor te zorgen dat mensen met een

handicap gedurende de hele procedure die hen betreft, kunnen profiteren van de steun die zij nodig hebben in overeenstemming met hun handicapsituatie?

2. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland voor mensen met een handicap hebben baat bij toegang tot gebouwen, informatie en de hele procedure. (Te noemen in artikel 9, eventueel in de vorm van een voorbeeld)
3. "Welke concrete maatregelen zijn er door België gepland om ervoor te zorgen dat mensen met een handicap adequate ondersteuning en bijstand krijgen die specifiek op hun handicap zijn afgestemd.
4. "Welke concrete maatregelen zijn er door België gepland om ervoor te zorgen dat alle belanghebbenden op het gebied van justitie worden opgeleid in de realiteit van de gehandicaptenproblematiek. "(Naar artikel 8 te verwijzen, eventueel in de vorm van een voorbeeld)
  - AB benadrukt het belang van toegang tot de rechter in gebarentaal
  - GM bevestigt, maar niet alleen: het is noodzakelijk om het uit te breiden naar alle invaliditeitssituaties
  - AK: aandringen op gebrek aan opleiding, toegankelijkheid, kosten die niet specifiek worden vergoed, opleiding van advocaten
  - OME merkt op dat de laatste twee aspecten in de voorstellen niet aan de orde zijn gekomen
  - AB voegt daaraan toe dat "begeleiding" ook "financiering van de begeleiding" moet omvatten. Momenteel is er een grijs gebied, we weten niet wie er gaat betalen?
  - TR wees er ook op dat het belangrijk is om de kosten van de tolken niet te vergeten. De status van gebarentaal is ook belangrijk

---

Afdeling 14 - Vrijheid en veiligheid van de persoon (Aanbeveling van het Comité 26 2014)

c) Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen zijn er door België gepland om de wetten in te trekken die de automatische ziekenhuisopname, op basis van hun handicap, van personen met een psychosociale handicap mogelijk maken?
2. "Door welke concrete maatregelen garandeert België dat een verstandelijke handicap of psychische aandoening nooit een vrijheidsberoving rechtvaardigt? »

3. "Hoe zal de Belgische staat de wet van mei 2014 herzien om het systeem van veiligheidsmaatregelen voor personen met een handicap die onverantwoordelijk zijn verklaard voor hun daden, af te schaffen? Hoe denkt de Commissie ervoor te zorgen dat personen met een handicap die verantwoordelijk worden bevonden voor het plegen van een misdrijf, worden berecht volgens de gewone strafprocedure, op voet van gelijkheid met anderen en met dezelfde waarborgen, en met de specifieke procedurele regelingen die nodig zijn om hun gelijke deelname aan het strafrechtstelsel te waarborgen?"
4. "Met welke concrete maatregelen zal België ervoor zorgen dat de geïnterneerde personen op dit ogenblik kunnen rekenen op de steun van een multidisciplinair team binnen een niet tot vrijheidsbeneming strekkende sociale verdedigingsstructuur, teneinde hun reïntegratie in de samenleving te vergemakkelijken? »
5. "Door welke concrete maatregelen garandeert België het recht op redelijke aanpassingen voor alle personen met een handicap die in de gevangenis worden vastgehouden, hun toegang tot gezondheidszorg op voet van gelijkheid met anderen en op basis van hun vrije en geïnformeerde toestemming, en op hetzelfde niveau van gezondheidszorg als dat van de maatschappij in het algemeen? Met welke maatregelen wil zij een formeel, onafhankelijk en toegankelijk klachtenmechanisme instellen voor alle gevangenen in gevangenissen of forensische instellingen? Welke maatregelen denkt de Commissie te nemen om ervoor te zorgen dat er geen buitengerechtelijke interventieprogramma's worden uitgevoerd die ertoe leiden dat personen in instellingen voor geestelijke gezondheidszorg worden geplaatst of moeten deelnemen aan diensten voor geestelijke gezondheidszorg, die moeten worden verleend op basis van de vrije en geïnformeerde toestemming van de betrokkene? »
  - TR verklaarde dat hier het isolement van doven kan worden aangepakt
6. "Welke concrete maatregelen zal België nemen om ervoor te zorgen dat elke persoon met een verstandelijke handicap of psychische aandoening een passende medische behandeling krijgt en in geen geval wordt onderworpen aan onvrijwillige psychiatrische behandeling" (geïnspireerd door een vraag van de Duitse DPO's).
  - TM wijst erop dat Q6 interessant is als het gaat over netwerken, zie "project 107": medische en sociale ondersteuning.
7. "Welke concrete maatregelen zal België nemen om verder te gaan dan het begrip "geen toestemming kunnen geven"? "(Geïnspireerd door een vraag van de Duitse DPO's)
  - GM: de inhoud van de vragen 6 en 7 is te vinden in vraag 3-4-2. Hoe te kiezen?

- VDE: hoe de staat in de toekomst op deze tekortkomingen zal reageren
- GM vroeg of dit is waar de waarnemingen van de AVIQ over de perverse effecten van ....(rigoureux)?
  - i. OME antwoordde dat dit inderdaad het geval is, maar dat de bevindingen meer op het niveau van het "alternatieve verslag" zullen liggen. Het zal nodig zijn om te zien met betrekking tot welke vragen het nuttig zal zijn
- MM vroeg of we niet ook verder moeten gaan dan het feit dat het recht van de patiënt niet alleen betrekking heeft op medische ingrepen, maar ook op psychologische ingrepen. Biedt BE, in het recht van de patiënt, ook psychologische hulp.....?
  - i. De OME antwoordde dat dit moet worden gecontroleerd.
- AK gaat in dezelfde richting: door tijdig communicatiemiddelen in te zetten kan het gebruik van medicijnen worden teruggedrongen. Dit is bijvoorbeeld nuttig voor mensen met autisme of een verstandelijke beperking.
  - i. GM gaat voor Q 6
- EDS is van mening dat het nodig zal zijn om te kiezen omdat het houden van 7 vragen waarschijnlijk te veel is.
- TR merkt op dat de voorstellen elkaar overlappen. Met enkele aanpassingen is het waarschijnlijk mogelijk om een resultaat te bereiken.....

Artikel 15 - Recht om niet te worden onderworpen aan foltering of aan wrede, onmenselijke of ontterende behandeling of bestraffing (Geen aanbeveling van het Comité 2014)

Voorstellen van het secretariaat: geen voorstel

- AK wijst erop dat er bij autisme veel problemen zijn met terughoudendheid in centra. Deze gevallen worden regelmatig gerapporteerd aan UNIA. Het is een feit dat deze problemen bestaan en terugkerend zijn. In theorie wordt terughoudendheid alleen in uitzonderlijke gevallen gebruikt, als er risico's zijn voor de persoon of voor derden.
  - a. GM bevestigt dat vragen hierover in dit artikel moeten worden gesteld

- AK vroeg of situaties van gedwongen medicalisering niet moeten worden behandeld in dit artikel?
- MM dringt erop aan dat rekening wordt gehouden met alle vormen van misbruik: overmatig lawaai in de refter, gebrek aan privacy.....
  - b. GM wijst erop dat dit eerder in het artikel over "privacy" moet worden weerspiegeld.
- TR: vestigt de aandacht op het feit dat het voor doven zeer moeilijk is om een diploma te behalen. Dit wordt door de betrokkenen als bijzonder vernederend ervaren.
  - i. OME: Als we het vanuit het oogpunt van het "diploma" bekijken, moet het onder art. 24 over onderwijs worden geplaatst. Als we dingen vanuit het oogpunt van gevoel zien, kan het hier geplaatst worden..... Om te beslissen.... Aan de andere kant heeft deze realiteit niet alleen betrekking op dove mensen

Commenté [MO1]: Si l'on se place du point de vue du "diplôme », cela devrait être placé sous l'art.24 relatif à l'éducation. Si l'on voit les choses du point de vue du ressenti, cela peut se placer ici... A décider
D'autre part, cette réalité ne concerne pas que les personnes sourdes

Artikel 19 - Autonomie van leven en maatschappelijke integratie (aanbeveling 33 van het Comité 2014)

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland voor de uitvoering van een deinstitutionaliseringbeleid, in overeenstemming met de inhoud van Algemeen Commentaar nr. 5, met inbegrip van de vermindering van investeringen die niet absoluut noodzakelijk zijn in collectieve infrastructuur en de bevordering van de persoonlijke keuzes van de betrokken personen? Welk actieplan voor gehandicapten zal op alle niveaus van de staat worden ontwikkeld om ervoor te zorgen dat mensen met een handicap toegang hebben tot diensten voor zelfstandig wonen, zodat zij daadwerkelijk in de gemeenschap kunnen leven, zonder afhankelijk te zijn van een institutioneel kader? Hoe zal dit plan op korte, middellange en lange termijn worden gefaseerd om vooruitgang te boeken in de richting van het doel van deinstitutionalisering zonder dat sommige mensen met een handicap in verwarring worden gebracht over een ontwikkeling waarop zij niet goed zijn voorbereid? Welke regelingen zullen worden getroffen om bestaande wachtlijsten op te heffen en ervoor te zorgen dat mensen met een handicap toegang hebben tot adequate financiële middelen? Welke modaliteiten zullen worden ingevoerd om ervoor te zorgen dat gemeenschappen beschikbaar zijn voor elke persoon met een handicap? »
2. "Welke concrete maatregelen zal de Belgische staat nemen om ervoor te zorgen dat personen met een handicap, hun representatieve

organisaties en, indien van toepassing, hun familieleden worden geraadpleegd en betrokken bij het proces van deïstitutionalisering? »

3. "Welke concrete maatregelen plant België om internationale samenwerkingsprogramma's te ontwikkelen die het recht van personen met een handicap om in de gemeenschap te leven eerbiedigen en om vertegenwoordigers van gebruikers en hun gezinnen bij hun ontwikkeling te betrekken (worden opgenomen in vragen over internationale samenwerking?)".
- AK meldt dat het schokkend was om tijdens het ERA-seminarie te vernemen dat België wordt gekenmerkt door een onderbenutting van de Europese structuurfondsen. Het lijkt erop dat de BE niet alle ESF-middelen gebruikt: ESI, ESF en EFRO, waarop zij aanspraak zou kunnen maken omdat het niet past in de logica van deïstitutionalisering. De EU geeft alleen al 45 miljard euro uit aan het ESF. Er is een gebrek aan informatie van verenigingen hierover. Minister Fremault was verbaasd toen ik haar hierover vroeg en zij besloot dat er voor dit doel een persoon bij Phare zou worden opgericht. Ze zegt dat ze probeert meer te weten te komen.
  - ThD wees erop dat de verdeelsleutel voor de financiering van AVIQ in het kader van de structuurfondsen een 50-50-sleutel is.
  - GM wijst erop dat niet kan worden gezegd dat de BE geen gebruik maakt van ESF-middelen, maar dat dit niet waar is. De vraag moet derhalve op zodanige wijze worden gesteld dat de groepsvrijstellingsverordening antwoord geeft en dat men kan terugkomen op de naleving van de "ex ante"-vraag. Aan de RW kant gaat alles door de AVIQ.....
  - GM merkte op dat de CSNPH-standnota die aan het einde van de validatie is, kan worden gebruikt. Wat wordt er gedaan om ervoor te zorgen dat deïstitutionalisering effectief is?
  - AK benadrukt: het is geen kwestie van grootte, maar van menselijke aanpassing, van levenskeuzes.....
  - EdS vraagt om in de observaties niet te vergeten dat alles wat "het leven thuis" is.
  - EdS wijst erop dat de kwestie van toegankelijke algemene diensten van fundamenteel belang is. Een van de indicatoren van specifieke tools is dat algemene tools te ontoegankelijk zijn.
  - TR meldde dat als een dove naar een andere regio verhuist, hij op regionaal niveau geen recht meer heeft op gebarentolken.
    - i. De OME wijst erop dat dit probleem veeleer verband houdt met de institutionele realiteit en in de context van de artikelen 1 tot en met 4 moet worden aangepakt.

Commenté [MO2]: Rechercher les informations sur lesquelles se base ERA

Artikel 20 - Persoonlijke mobiliteit (geen aanbeveling van het Comité 2014)

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen is België van plan te nemen om alle verschillen in behandeling weg te werken die momenteel bestaan in het kader van het overheidsbeleid, afhankelijk van de vraag of de persoon vóór of na de leeftijd van 65 jaar als gehandicapt wordt erkend, in navolging van het voorbeeld dat de Duitstalige Gemeenschap in dit verband heeft gegeven? »
2. "Welke concrete maatregelen zijn er door België gepland om de manier waarop motorvoertuigen worden aangepast aan de situatie van de persoon met een handicap te verbeteren? »
3. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om mobiliteitshulpmiddelen zoals het witte riet of de opleiding van bijvoorbeeld geleide- en hulphonden rechtvaardiger te financieren? »
4. "Welke concrete maatregelen zijn er door België gepland om redelijke aanpassingen door de openbare vervoersmaatschappijen te garanderen wanneer zij wegens hun handicap geen vervoer voor een persoon kunnen verzorgen? "(Duitse vraag)
  - GM antwoordde dat voor de aanpassing van voertuigen (Q2), de fondsen worden gebruikt Q2: de fondsen worden gebruikt.
  - EdS is van mening dat het derde kwartaal moet worden gehandhaafd door het voorbeeld van de aanpassing van voertuigen te nemen en de 65 jaar oude barrière te verbreden.
  - GM vraagt of de 65 jaar-regel ook in Vlaanderen nog steeds van toepassing is?
    - i. VDE antwoordde dat het van mening is dat dit de status quo in Vlaanderen blijft, maar dat de reflectie daar verder gevorderd zou zijn.
    - ii. MM wees erop dat er 4-5 jaar geleden een studie werd uitgevoerd door Vlaanderen, maar dat het te duur zou zijn.....
    - GM vroeg of dit niet onder art. 1-4 moet worden geplaatst, gezien het institutionele karakter? We moeten dit probleem op de juiste plaats zetten, want het is een belangrijke kwestie.
      - iii. MM stelde de vraag meer in het algemeen: UNCRPD gaat over PH, maar hoe zit het met de definitie van PH?
      - iv. GM herinnert eraan dat het verdrag geen definitie van PH bevat. De leeftijdsgrens telt dus niet mee

Artikel 21 - Vrijheid van meningsuiting en toegang tot informatie (geen aanbeveling van het Comité 2014)

c) Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen zal België nemen om ervoor te zorgen dat het Marrakesch-verdrag ten uitvoer wordt gelegd, zodat blinden en slechtzienden tegen een redelijke prijs toegang hebben tot lezen? »
2. "Welke concrete maatregelen zal België nemen om ervoor te zorgen dat de publieke televisiezenders duidelijke en kwalitatief hoogstaande informatie in alle relevante formaten (braille, erkende gebarentalen, gemakkelijk leesbaar, enz. »
  - GM is van mening dat als we deze vraag stellen, we de Bel een koninklijk dienblad aanbieden om de Bel te beantwoorden. Te verwijderen.
  - EdS vraagt zich af wat er wordt gedaan om mediasites toegankelijk te maken? Zijn er dingen in voorbereiding?
  - GM vraagt zich af welke steun de Belgische overheid geeft aan de media?
  - AB vroeg naar de stand van zaken met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de internetrichtlijn
  - GM stelt voor om de kwestie van overheidssteun voor particuliere media aan de orde te stellen om toegang tot informatie mogelijk te maken

---

Artikel 22 - Eerbiediging van huis en gezin (aanbeveling 35 2014 van het Comité)

Voorstellen van het secretariaat:

1. De gehandicapte persoon, ongeacht waar hij of zij woont, heeft recht op voldoende privacy. De persoon moet de mogelijkheid hebben om het relationele, emotionele of seksuele leven te ontwikkelen dat nodig is voor de ontwikkeling van een harmonieus leven in de samenleving
  - MM dringt erop aan dat rekening wordt gehouden met alle vormen van misbruik: overmatig lawaai in de refter, gebrek aan privacy.... (overgebracht sinds "misbruik")
    - i. GM wijst erop dat dit eerder in het artikel over "privacy" moet worden weerspiegeld.

Artikel 23 - Eerbiediging van huis en gezin (aanbeveling 35 2014 van het Comité)

Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om te zorgen voor de invoering van een ondersteuningsmechanisme voor gezinnen met kinderen met een handicap dat hun achterlating en institutionalisering verhindert?"
2. "Welke passende maatregelen zal de Belgische staat nemen om ervoor te zorgen dat dienstverleners het recht op een privé- en gezinsleven van personen met een handicap eerbiedigen en beschermen? ».
3. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om ervoor te zorgen dat alle personen met een handicap, afhankelijk van hun leeftijd, toegang hebben tot informatie over reproductieve en gezinsplanning en onderwijs".
4. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om ervoor te zorgen dat personen met een handicap die in de gemeenschap leven, recht hebben op voldoende privacy, zodat zij het relationele, emotionele of seksuele leven kunnen ontwikkelen dat nodig is om een harmonieus leven in de samenleving te leiden".
5. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om ervoor te zorgen dat het bestaan van de "verzorgersbenadering" niet verhindert dat ouders "ouders" zijn en vrienden "vrienden" zijn door hen te dwingen "professionals" te worden in dienst van het PH, noch vermindert het de kansen voor het PH om zijn PAB (VIG) te verkrijgen?"

Artikel 24 - Onderwijs (aanbeveling 37 2014 van het Comité)

c) Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen heeft België gepland om een coherente strategie op te zetten voor inclusief onderwijs voor kinderen met een handicap in het reguliere systeem, waarbij ervoor gezorgd wordt dat er voldoende financiële, materiële en personele middelen worden toegewezen".
2. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om in het kader van het onderwijs de nodige steun te krijgen, met inbegrip van het verstrekken van: toegankelijk en aangepast onderwijsmateriaal en -programma's, en kwaliteitsopleidingen voor alle leerkrachten, met inbegrip van leerkrachten met een handicap, in het gebruik van braille en gebarentaal ter verbetering van het onderwijs aan alle categorieën van kinderen met een handicap, met inbegrip van blinden, doven en slechthorenden, meisjes en jongens".

3. "Welke concrete maatregelen plant België om ervoor te zorgen dat inclusief onderwijs integraal deel uitmaakt van de basisopleiding van leerkrachten aan universiteiten en tijdens de reguliere opleiding op de werkvloer".
4. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om gehandicapte leerlingen in staat te stellen het soort onderwijs te kiezen dat het best bij hen past en hen volledige, correcte en toegankelijke informatie in passende formaten te verstrekken over de verschillende mogelijkheden die voor hen beschikbaar zijn. Welke maatregelen zullen de student in de gekozen onderwijsinstelling in staat stellen te rekenen op een passend antwoord op zijn of haar behoeften aan ondersteuning en begeleiding en op aangepaste onderwijsmethoden, waaronder gebarentaal? »
5. "Welke concrete maatregelen plant België om een structurele oplossing te bieden voor het gebrek aan plaatsen in het speciaal onderwijs?
6. "Welke concrete maatregelen plant België om ervoor te zorgen dat de schoolloopbaan, met inbegrip van de gespecialiseerde aspecten ervan, leidt tot de toekenning van een gekwalificeerd diploma? »
  - TR: vestigt de aandacht op het feit dat het voor doven zeer moeilijk is om een diploma te behalen. Dit wordt door de betrokkenen als bijzonder vernederend ervaren.

Commenté [M03]: Si l'on se place du point de vue du "diplôme », cela devrait être placé sous l'art.24 relatif à l'éducation. Si l'on voit les choses du point de vue du ressenti, cela peut se placer ici... A décider
D'autre part, cette réalité ne concerne pas que les personnes sourdes

Artikel 27 - Werk en werkgelegenheid (aanbeveling van het Comité 39 2014)

c) Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen, zowel op het gebied van regelgeving als op het gebied van stimulansen, zijn door België gepland om het recht op werk voor mensen met een handicap, zowel in de privé- als in de overheidssector, te waarborgen, door een doeltreffende bescherming tegen discriminatie te garanderen, door te zorgen voor een adequate beroepsopleiding en toegankelijkheid en door te zorgen voor de nodige redelijke aanpassingen? »
2. "Welke concrete maatregelen plant België om het werkgelegenheidsbeleid voor mensen met een handicap te verankeren in de filosofie van het Verdrag, in het bijzonder door het in een mainstreamingperspectief te plaatsen? Hoe kunnen mensen met een handicap worden uitgerust met instrumenten (kennis, levensvaardigheden en knowhow) die hen in staat stellen om te werken, met name door middel van begeleiding, onderwijs, opleiding en ondersteuning, en het vermogen om te investeren in het zoeken naar werk? Hoe kan de belangstelling van werkgevers voor de aanwerving van mensen met een handicap verder worden versterkt en tegelijkertijd mechanismen worden ingevoerd om een (pro)actieve aanpak van de uitvoering en/of ondersteuning van de werkgelegenheid te eisen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de bestaande werkgelegenheidsquota in de publieke sector worden gerespecteerd?

3. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om ervoor te zorgen dat de wenselijkheid van een systeem van tewerkstellingsquota in de privésector grondig wordt geanalyseerd? »
4. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om de "werkgelegenheidsbelemmeringen" in de verschillende wetten en voorschriften systematisch in kaart te brengen en de nodige acties te ontwikkelen om deze weg te nemen? »

Artikel 30 - Deelname aan het culturele leven, recreatie, vrije tijd en sport (aanbeveling 43 van het Comité 2014)

c) Voorstellen van het secretariaat:

- 1.
-

Artikel 31 - Statistieken en gegevensverzameling (aanbevelingen 43 en 44 van het Comité 2014)

c) Voorstellen van het secretariaat:

1. "Welke concrete maatregelen is België van plan te nemen om de verzameling, analyse en verspreiding van naar geslacht, leeftijd en handicap uitgesplitste gegevens te systematiseren, om de inspanningen voor capaciteitsopbouw op dit gebied uit te breiden, om genderbewuste indicatoren te ontwikkelen ter ondersteuning van het opstellen van wetgeving, besluitvorming en institutionele capaciteitsopbouw die nodig zijn om de vooruitgang bij de uitvoering van de verschillende bepalingen van het verdrag te volgen en te rapporteren?
  2. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om statistieken te ontwikkelen over het aantal mensen met een handicap en de behoeften waarmee zij geconfronteerd worden, zodat er een langetermijnvisie op het gehandicaptenbeleid en de planning van te ontwikkelen of te verbeteren diensten ontstaat? »
  3. "Welke concrete maatregelen plant België om systematisch gegevens over meisjes, jongens en vrouwen met een handicap te verzamelen, te analyseren en te verspreiden" (Te herhalen onder de artikelen 6 en 7)
  4. "Welke concrete maatregelen zijn door België gepland om ervoor te zorgen dat de statistische gegevens die relevant zijn voor personen met een handicap worden verzameld volgens een proces dat volledige toegankelijkheid voor de respondenten garandeert, ongeacht hun handicap en hun behoeften op het vlak van communicatiemiddelen, bijstand of hulp bij communicatie en begrip? »
-